

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-12-21
Besvaras senast
2022-01-04

Till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2021/22:684 Isbrytarnas roll i totalförsvaret

Sverige har i dag fem isbrytare. Tre av dessa (Ymer, Atle och Frej) tillhör den så kallade Atleklassen och tillverkades på 1970-talet. De tre Atleisbrytarna används för att hålla farleder i Östersjön och Bottniska viken öppna. Vidare finns den kombinerade isbrytaren och forskningsfartyget Oden. Under vintrarna används Oden för isbrytning i Bottniska viken. Somrarna chartras hon ut för forskningsexpeditioner i Arktis. Slutligen finns den mindre isbrytaren Ale som opererar i Väneren.

De tre isbrytarna i Atleklassen behöver nu bytas ut efter snart 50 år i tjänst. Därför har Sjöfartsverket tillsammans med den finska motsvarigheten Trafikledsverket under ett års tid arbetat med designen av framtidens isbrytare. I oktober i år presenterades förslag på design, och en intresseförfrågan har gått ut till tänkbara leverantörer inför bygget av fartygen. Sjöfartsverket föreslår att finansieringen tas via den nationella infrastrukturplanen.

Även forskningsisbrytaren Oden närmar sig sin fulla livslängd. Därför fick Utredningen om organisation, styrning och finansiering av forskningsinfrastruktur tilläggsuppdraget att se över alternativ för hur Oden framgent kan ersättas och finansieras.

Tidigare var isbrytarna en del av det svenska totalförsvaret, och fram till år 2000 bemannades isbrytarna av militär personal. Isbrytarna var även utrustade med såväl fundament för bestyckning som rälsar för minläggning. Isbrytarnas militära roll har dock avvecklats.

Med anledning av att alla Sveriges större isbrytare kommer att behöva omsättas i en nära framtid och att säkerhetsläget i Sveriges närområde har försämrats kraftigt de senaste åren finns anledning att se över isbrytarnas eventuella roll i totalförsvaret och i krigsorganisationen framgent.

Försvarsberedningen har också föreslagit att minläggningsförmågan bör utökas dels genom att lämpliga befintliga fartyg i marinen förbereds för minfällning, dels genom att vid höjd beredskap kunna nyttja bland annat Sjöfartsverkets fartyg, främst då statsisbrytarna.

Med anledning av detta vill jag fråga försvarsminister Peter Hultqvist:

Avser ministern att agera för att isbrytarna ska vara en del av totalförsvaret, och vilken roll ska isbrytarna i så fall ha i händelse av höjd beredskap och krig?

.....

Pål Jonson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch